

Δημήτριος Α. Σιδηρόπουλος,
Σχολικός Σύμβουλος 3ης Εκπ/κής Περιφέρειας Π.Ε. Νομού Θεσσαλονίκης,
Διδάκτορας Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ.

Περίληψη

Στη διεθνή βιβλιογραφία και έρευνα συνεχίζεται να επιβεβαιώνεται η θέση ότι η συνεχιζόμενη προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών επιδρά σημαντικά στη βελτίωση των ακαδημαϊκών –και μη- επιτευγμάτων των μαθητών στο σχολείο και στη συνακόλουθη άμβλυνση των εκπαιδευτικών/κοινωνικών ανισοτήτων ([Palard](#), 2013; [Borman & Dowling](#), 2012; [Haberman](#) 2010; [Coleman, Campbell, et al.](#), 1966).

Ως προς την επίτευξη της παραπάνω στοχοθεσίας, οι εκπαιδευτικοί χρειάζεται: α) να επιδεικνύουν δέσμευση και αφοσίωση ως προς την εκπλήρωση του σύνθετου κοινωνικο-εκπαιδευτικού τους ρόλου ([Mockler](#), 2011), β) να έχουν επαρκή επιστημονική συγκρότηση, διδακτική κατάρτιση και λειτουργική γλωσσική επικοινωνία ([Hamzeh, Faisal, et al.](#), 2012), γ) να επικαιροποιούν/πιστοποιούν τις αποκτημένες κοινωνικο-γνωστικές και συναισθηματικές τους δεξιότητες ([Darling-Hammond & Youngs](#), 2002), δ) να εσωτερικεύουν αρχές της ηθικής και κανόνες της επαγγελματικής δεοντολογίας και να τις μετασχηματίζουν σε στάσεις, πεποιθήσεις, πρακτικές και εμπειρίες ([Cambell](#), 2008) και ε) να εργάζονται με εσωτερικά κίνητρα, στόχευση, μέθοδο, θετική ανατροφοδότηση και πάθος στις ποικίλες περιστάσεις της καθημερινής σχολικής ζωής ([Smith & Gorard](#), 2007; [Hattie & Timperley](#), 2007).

Η παρούσα εργασία: α) επισημαίνει το σημαντικό ρόλο της ηθικής και της επαγγελματικής δεοντολογίας στη διασφάλιση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου των εκπαιδευτικών ([Lovat, Toomey, et.al](#), 2009) και β) προτείνει -σύμφωνα με το παράδειγμα των ανεπτυγμένων εκπαιδευτικών συστημάτων των Η.ΠΑ, της Αυστραλίας και της Νέας Ζηλανδίας-, όπως αυτές (επαν)ενταχθούν ως θεματικές ενότητες σπουδής και βιοματικής εργασίας στα ισχύοντα προγράμματα αρχικής και συνεχιζόμενης/δια βίου εκπαίδευσης των Ελλήνων εκπαιδευτικών ([Sunderman](#), 2010; [Jones](#), 2009; [Lovat](#), 2005; [Nucci, Drill, et al.](#), 2005; [Rowe](#), 2003).

Education in ethics and professional ethics: a contribution to the ongoing personal and professional development of teachers in USA, Australia and New Zealand

Summary

In the international literature and research continues to confirm the position that the continued personal and professional development of teachers has a major influence on improving academic - and non- achievements of pupils at the school and subsequently on reducing of educational/social inequalities. Towards achieving the above setting goal, teachers need: a) to demonstrate commitment and dedication to the fulfillment of their complex social-educational role, b) to have sufficient scientific constitution, training and functional linguistic communication, c) update/certify their got socio-cognitive and emotional skills, d) to internalize the principles of ethics and rules of professional ethics and transform them into attitudes, beliefs, practices and experiences and e) to work with internal motivations, target, method, positive feedback and passion to the varied circumstances of everyday school life.

This work: a) points to the important role of ethics and professional ethics to the quality of the provided didactic work and b) suggests -according to the example of developed educational systems in U.S.A, Australia and New Zealand- as they are(re) comprised as a thematic study and experiential work in the initial and continuing/lifelong education of Greek teachers.

Λέξεις-Κλειδιά: προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών, ηθική, επαγγελματική δεοντολογία, αρχική και συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση εκπαιδευτικών.

Keywords: personal and professional development of teachers, ethics, professional ethics, initial and continuing vocational training of teachers.

Ηθική και επαγγελματική δεοντολογία και ποιότητα εκπαιδευτικού έργου

Όπως αναφέρθηκε, η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου των εκπαιδευτικών αποτελεί τον πιο σημαντικό παράγοντα για τη σχολική επιτυχία, αφού επιδρά σημαντικά στη γνωστική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών (Wescombe-Down, 2009). Με βάση τα συγκεκριμένα ευρήματα, στα διεθνή εκπαιδευτικά συστήματα καταγράφηκαν σημαντικές πρωτοβουλίες και εφαρμόστηκαν στοχευμένες θεσμικές δράσεις με στόχο το «ανέβασμα του πήχη» της ποιότητας/αποτελεσματικότητας του παρεχόμενου έργου των εκπαιδευτικών στην τοπική σχολική μονάδα/τάξη (Fernandez, 2011; O'Meara, 2011).

Παρ' όλο δε που αρχικώς υπήρχαν υψηλές προσδοκίες ότι αυτό θα επιτυγχάνονταν μέσω της ενίσχυσης της επιστημονικής και διδακτικής κατάρτισης και της αύξησης των οικονομικών αποδοχών –ως κύριο παράγοντα για την επιλογή του επαγγέλματος- των εκπαιδευτικών αυτές περιορίστηκαν, (Connell, 2009), καθώς βρέθηκε ότι η συνεχιζόμενη προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών σχετίζεται σημαντικά με το βαθμό εσωτερίκευσης θεμελιωδών αξιών ηθικής και αρχών της επαγγελματικής δεοντολογίας (Lovett & Cameron, 2011). Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται πρωτίστως: α) η πιστοποίηση και αξιολόγηση της επιστημονικής επάρκειας και επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών -ως ηγέτες της σχολικής τάξης- (Fairman & Mackenzie, 2012; Ingvarson & Rowe, 2008), β) η υιοθέτηση κανόνων, συμπεριφορών και στάσεων, που αρμόζουν στους παρόχους υπηρεσιών αγωγής/εκπαίδευσης (Cummings, Harlow & Maddux, 2007) και γ) η προαγωγή της εμπιστοσύνης, αναγνώρισης και αποδοχής του έργου των εκπαιδευτικών από τους μαθητές, τους γονείς τους συναδέλφους και ειδικούς επιστήμονες (Vescio, Ross & Adams, 2008).

Αυτό συμβαίνει επειδή η ηθική και η δεοντολογία είτε ως ένα προσωπικό/εσωτερικό σύστημα αρχών (φρόνηση, αρετές, ήθος) είτε ως ένα θεσμικό/εξωτερικό σύστημα αρχών (κώδικας, καθήκοντα, υποχρεώσεις) βρίσκεται στον πυρήνα της συγκρότησης και ανάπτυξης κάθε επιστημονικού κλάδου επαγγελματιών (Mergler, 2008).¹

Επομένως, η ηθική και η επαγγελματική δεοντολογία των εκπαιδευτικών αποτελεί πρώτιστη λειτουργική προϋπόθεση για την -εν δυνάμει και ενεργεία- διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου (Lovat & Toomey, 2007), αφού έχει: α) προληπτική διάσταση ως προς την άμβλυνση της αρνητικής επίδρασης ποικίλων εξωτερικών (κοινωνικών, οικογενειακών, πολιτικών, νομικών) και εσωτερικών (επιστημονικών, διδακτικών, επικοινωνιακών, συναισθηματικών) παραγόντων στην καθημερινή σχολική ζωή των εκπαιδευτικών (Condron, 2009; Rivkin, Hanushek & Kain, 2005), β) ανθρωπιστική/ολιστική διάσταση ως προς την εκπαίδευση/διαμόρφωση επαγγελματιών εκπαιδευτικών, που έχουν αυτοαντίληψη, αυτοεκτίμηση και αναστοχασμό ως προς τη λήψη αποφάσεων (Santoro, 2011; Tschannen-Moran & Woolfolk Hoy, 2007) αναφορικά με: i) τον τρόπο κοινωνικής οργάνωσης της σχολικής τάξης, ii) την πρόταξη σκοποθεσίας και στοχοθεσίας στην μαθησιακή διαδικασία, iii) το σχεδιασμό της διδασκαλίας, τις τεχνικές μάθησης, και τα εργαλεία (αυτο)αξιολόγησης των μαθητών και iv) την επιλογή θεμάτων/ζητημάτων της διδακτέας ύλης για ανακάλυψη, συζήτηση και παραγωγικό συλλογισμό (Goldhaber & Hansen, 2010).

¹ Ήδη από την αρχαιότητα, ο Ιπποκράτης διέτύπωσε τον πρώτο αρχετυπικό κώδικα ηθικής και επαγγελματικής δεοντολογίας, που χρειαζόταν να διέπει κάθε άνθρωπο που επιθυμούσε να ασκήσει με επάρκεια και αποτελεσματικότητα το λειτούργημα/επάγγελμα του ιατρού επιστήμονα.

Ηθική και επαγγελματική δεοντολογία στη διδασκαλία

Οι αναφερόμενες ποιοτικές διαστάσεις του εκπαιδευτικού έργου αναδεικνύουν την αναγκαιότητα οι εκπαιδευτικοί ως ηγέτες και ως μέντορες: α) να έχουν εσωτερικεύσει τους θεσμικούς κανόνες της σχολικής τάξης (Thornberg, 2008) καθώς και τις βασικές αξίες/αρχές της ηθικής και επαγγελματικής δεοντολογίας, πριν επιχειρήσουν να τις διδάξουν -μέσω άμεσης και πρότυπης καθοδήγησης- στους μαθητές τους στο επίπεδο λειτουργίας του επίσημου/κρυφού προγράμματος σπουδών (Woolfolk-Hoy & Hoy, 2009).

Ως προς την επίτευξη των παραπάνω οι εκπαιδευτικοί χρειάζεται: α) να εκπαιδευτούν/ασκηθούν στην εφαρμογή αρχών της ηθικής και δεοντολογίας σε αυθεντικές καθημερινές περιστάσεις της σχολικής ζωής (Revell & Arthur, 2007), β) να ευαισθητοποιηθούν και να προβληματιστούν έναντι σημαντικών ζητημάτων παιδαγωγικής (ενίσχυση αυτονομίας/ανεξαρτησίας μαθητών, αποφυγή πρόκλησης ψυχοσωματικών βλαβών, παροχή φροντίδας, ισότιμη αντιμετώπιση/επικοινωνία με μαθητές) (Wayne & Youngs, 2003) γ) να αναπτύξουν επαγγελματική ετοιμότητα ώστε να παρατηρούν, να αξιολογούν και να αναστοχάζονται αναφορικά με τις συμπεριφορές, τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους (Podgursky, Monroe, & Watson, 2004) και δ) να αποκτήσουν 'δεοντολογική επάρκεια' και επαγγελματική υπευθυνότητα και συνέπεια ως προς την εκπλήρωση των διδακτικών και διοικητικών του καθηκόντων μέσω αυθεντικών διαδικασιών (αυτο)αξιολόγησης (Jacob & Lefgren 2008).

Στην περίπτωση αυτή θα καταστούν ικανοί να οικοδομήσουν ένα ενταξιακό και ασφαλές μαθησιακό περιβάλλον όπου οι μαθητές: α) καλλιεργούν και αναπτύσσουν τις επιθυμίες, τα συναισθήματα, τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητες τους (Klem & Connell, 2004), β) εργάζονται σε ομαδοσυνεργατικές, βιωματικές δραστηριότητες που ενισχύουν την κοινωνικο-συναισθηματική νοημοσύνη και την αποκλίνουσα και δημιουργική τους σκέψη (Pelletier & Sharp, 2009), γ) έχουν πολλαπλές ευκαιρίες για αυτορρύθμιση, επιλογή και αυτονομία (Hattie, 2009), δ) δέχονται άμεση, στοχευμένη και συνεχή κοινωνικο-γνωστική και ψυχολογική/συναισθηματική ανατροφοδότηση (Day & Kington, 2008), ε) έχουν βιώματα υψηλών προσδοκιών από τους σημαντικούς κοινωνικά άλλους (γονείς, εκπαιδευτικοί, συνομήλικοι) (Delpit, 2006), στ) έχουν εμπειρίες -σε ποικίλες περιστάσεις της καθημερινής σχολικής τους ζωής- αυθεντικής φροντίδας, εν-συναίσθησης, έγνοιας, εμπιστοσύνης και ενδιαφέροντος από πλευράς των εκπαιδευτικών (Kleinhenz & Ingvarson, 2004).

Επομένως χρειάζεται οι εκπαιδευτικοί μέσω της αρχικής/και διά βίου επαγγελματικής τους εκπαίδευσής τους και της προσωπικής τους αναζήτησης να καταστούν ικανοί ώστε να υποστηρίξουν -χωρίς στοιχία αυταρχισμού/προσηλυτισμού- τους μαθητές τους στην απόκτηση/εσωτερικεύση θεμελιωδών αρχών και αξιών της ηθικής και της δεοντολογίας στην εκτέλεση των μαθησιακών τους καθηκόντων (Darling-Hammond, 2003).

Ηθική και επαγγελματική δεοντολογία και συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη

Σε όλα τα ανεπτυγμένα διεθνή εκπαιδευτικά συστήματα, στα οποία περιλαμβάνονται οι Η.Π.Α, η Αυστραλία και η Νέα Ζηλανδία -όπου υφίστανται επαγγελματικοί σύλλογοι εκπαιδευτικών- έχουν θεσπιστεί κώδικες ηθικής και δεοντολογίας, που λειτουργούν ως πυξίδα προσανατολισμού στην συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, οι οποίες στοχεύουν: α) στην πιστοποίηση της επιστημονικής επάρκειας και επαγγελματικής ταυτότητας των εκπαιδευτικών, β) στην υιοθέτηση από τους εκπαιδευτικών αρχών, συμπεριφορών και στάσεων, που αρμόζουν στους παρόχους υπηρεσιών αγωγής/εκπαίδευσης, γ) στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης, αναγνώρισης και αποδοχής των εκπαιδευτικών από τους μαθητές και γονείς και της συνεργασίας τους με συναδέλφους του χώρου και άλλους επιστήμονες.

Πιο αναλυτικά (Alexander, 2010; Rowe, Stewart & Patterson, 2007; Freakley, 2007; Sahlberg, 2007; Rowe, 2004):

α) ως προς την πιστοποίηση και αξιολόγηση της επιστημονικής επάρκειας και επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών -ως ηγέτες της σχολικής τάξης- οι εκπαιδευτικοί: i) εγγράφονται σε

επαγγελματικούς συλλόγους και επιστημονικούς φορείς και συμμετέχουν ενεργά στις επιμορφωτικές ημερίδες και εκδηλώσεις τους, ii) εκπαιδεύονται, (αυτο)επιμορφώνονται και επικαιροποιούν συνεχώς τις γνώσεις και δεξιότητές τους, iii) χρησιμοποιούν τις βέλτιστες διδακτικές τεχνικές και τα κατάλληλα εκπαιδευτικά μέσα προς όφελος των μαθητών τους, iv) σέβονται και συνεργάζονται με τους κοινωνικούς, πολιτισμικούς και νομικούς θεσμούς της τοπικής κοινωνίας και του κράτους, v) αποφεύγουν ενέργειες/δράσεις που υποβαθμίζουν τους ίδιους ως προσωπικότητες και που απαξιώνουν το κοινωνικό status του επαγγέλματός τους, v) οριοθετούν από την αρχή με υπευθυνότητα, καθαρότητα και συνέπεια τις σχέσεις τους με τους μαθητές και τους γονείς τους, vi) περιορίζονται στην άσκηση του επιστημονικού εκπαιδευτικού/κοινωνικοποιητικού τους έργου έναντι των μαθητών τους και vii) επιδεικνύουν την ίδια μέριμνα και επιμέλεια προς όλους τους μαθητές τους ανεξαρτήτως της οικονομικής, κοινωνικής, θρησκευτικής και φυλετικής τους προέλευσης/θέσης,

β) ως προς την υιοθέτηση κανόνων, συμπεριφορών και στάσεων, που αρμόζουν στους παρόχους υπηρεσιών αγωγής/εκπαίδευσης, οι εκπαιδευτικοί: i) ενημερώνουν τους μαθητές και τους γονείς τους για τους στόχους, την πορεία και τα αποτελέσματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ii) (αυτο)αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παιδαγωγικών τους ενεργειών και τις αναπροσαρμόζουν, όταν διαπιστώνουν ότι οι μαθητές τους δεν αποκομίζουν όφελος, iii) πληροφορούν τους γονείς αναφορικά με τις δημόσιες υπηρεσίες, που δρουν υποστηρικτικά στην βελτιστοποίηση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, iv) συντάσσουν περιγραφικές εκθέσεις αξιολόγησης για τους μαθητές τους και τις κοινοποιούν στους γονείς και σε δημόσιους φορείς, v) έχουν εποπτεία και πλήρη υπευθυνότητα, όταν χρειαστεί να εκχωρήσουν συγκεκριμένο εκπαιδευτικό έργο σε ειδικούς επιστήμονες, vi) λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας και προστασίας της ψυχοσωματικής υγείας των μαθητών τους στο χώρο του σχολείου και vii) διατηρούν ενημερωμένο και απόρρητο τον ατομικό φάκελο και αίρουν την εμπιστευτικότητα των προσωπικών του δεδομένων, όταν διαπιστώσουν εγκληματικές ενέργειες εις βάρος των μαθητών τους,

γ) προαγωγή της εμπιστοσύνης, αναγνώρισης και αποδοχής του έργου των εκπαιδευτικών από τους μαθητές, τους γονείς τους συναδέλφους και ειδικούς επιστήμονες i) εκτιμούν και συνεργάζονται με τους συναδέλφους τους και με άλλες ειδικότητες επιστημόνων, ii) αντιμετωπίζουν με συζήτηση και καλή διάθεση πιθανά προβλήματα που ανακύπτουν στο χώρο εργασίας και ενημερώνουν το σύλλογο των εκπαιδευτικών, iii) ενημερώνουν εμπεριστατώμενα το νέο συνάδελφο εκπαιδευτικό που αναλαμβάνει τους μαθητές του, iv) εντάσσονται σε διεπιστημονικές ομάδες και διατηρούν αγαστές σχέσεις συνεργασίας και αμοιβαιότητας, v) αναγνωρίζουν και τηρούν τα όρια των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους στο χώρο/πλαίσιο εργασίας τους και vi) αποφεύγουν δημοσιοποιήσεις που στοχεύουν στη δυσφήμιση, διάδοση ψευδών αναφορών και επίκριση συναδέλφων και άλλων επιστημόνων.

Συζήτηση

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι η αρχική εκπαίδευση και η δια-βίου μάθηση /επιμόρφωση και συνεχιζόμενη εκπαίδευση/κατάρτιση των εκπαιδευτικών σε ζητήματα ηθικής και επαγγελματικής δεοντολογίας αποτελεί πρώτιστη λειτουργική προϋπόθεση για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού τους έργου. Η ανάδειξη στη δημόσια συζήτηση του σημαντικού ρόλου της ηθικής και της δεοντολογίας στη συνεχιζόμενη προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και η θεσμική θέσπιση κανόνων και πρακτικών ενός κώδικα επαγγελματικής δεοντολογίας –και- για τους εκπαιδευτικούς ενισχύει την εμπιστοσύνη και την αποδοχή των πολιτών ως προς τον σημαντικό κοινωνικό-εκπαιδευτικό ρόλο που έχουν στις σύγχρονες δημοκρατικές φιλελεύθερες κοινωνίες.

Βιβλιογραφία

- Alexander, R. (ed) (2010) *The Cambridge primary review research Surveys*. London: Routledge
- Borman, G. & Dowling, M. (2012). **Schools and inequality: A multilevel analysis of Coleman's Equality of Educational Opportunity data**. *Teachers College Record*, 112(5), 1201-1246.
- Cambell, E. (2008), The ethics of teaching as a moral profession. *Curriculum Inquiry*, 38: 357–385.
- Connell, R. (2009). Good teachers on dangerous ground: towards a new view of teacher quality and professionalism. *Critical Studies in Education*, 50(3), 213-229.
- Coleman, J., Campbell, E. Hobson, C., McPartland, F., Mood, A., Weinfeld, F. et al. (1966). Equality of educational opportunity. Washington, DC: U.S. Government Printing Office.
- [Condrón](#), D. (2009). Social class, school and non-school environments, and black/white inequalities in children's learning. *American Sociological Review*, 74, 685-708
- Cummings, R., Harlow, S. & Maddux, C. (2007). Moral reasoning of in-service and pre-service teachers: a review of the research. *Journal of Moral Education*, 36(1), 67-78.
- Darling-Hammond, L. & Youngs, P. (2002). Defining “highly qualified teachers:” What does “scientifically-based research” actually tell us? *Educational Researcher*, 31(9), 13–25.
- Darling-Hammond, L. (2003). Keeping good teachers: Why it matters, what leaders can do. *Educational Leadership*, 60(8), 6-13.
- Darling-Hammond, L. (2010). [Teacher education and the American future](#). *Journal of Teacher Education*, 61(1-2): 35-47.
- Day, C. & Kington, A. (2008). Identity, well-being and effectiveness: the emotional contexts of teaching. *Pedagogy, Culture & Society*, 16(1), 7-23.
- Delpit, L. (2006). Lessons from teachers." *Journal of Teacher Education*, 57(3), 220-231.
- [Fairman](#), J. & [Mackenzie](#), S. (2012). [Spheres of teacher leadership action for learning](#). *Professional Development in Education*, 38(2) 229-246.
- [Fernandez](#), K. (2011). Evaluating school improvement plans and their affect on academic performance. *Educational Policy*, 25, 338-367.
- Freakley, M. (2007). Ethics education with pre-service teachers. *The Australasian Journal of Philosophy for Children*, 15(2), 3-13.
- Goldhaber, D. & Hansen, M. (2010). Using performance on the job to inform teacher tenure decisions. *American Economic Review*, 100(2), 250-255.
- Haberman, M. (2010). The pedagogy of poverty versus good teaching. *Phi Delta Kappan*, 92(2), 81-87.
- [Hamzeh](#), D, Faisal, A., [Saleh](#), S. & [Maher](#) A. (2012). [The effects of teachers' qualifications, practices, and perceptions on student achievement in TIMSS Mathematics: A comparison of two countries](#). *International Journal of Testing*, 12(1), 61-77.
- Hattie, J. & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81-112.
- Hattie, J. (2009). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. London & New York: Routledge, Taylor& Francis Group.
- Ingvarson, L. & Hattie, J. (Eds) (2008). *Assessing teachers for professional certification: The first decade of the National Board for Professional Teaching Standards, (Vol. II)*. Amsterdam: Elsevier Press.
- Ingvarson, L. & Rowe, K. (2008). Conceptualising and evaluating teacher quality: substantive and methodological issues. *Australian Journal of Education*, 52(1), 5-35.
- Jacob, B. & Lefgren L. (2008). Can principals identify effective teachers? Evidence on subjective performance evaluation in education. *Journal of Labor Economics*, 26, 101-136
- Jones, T. (2009). Framing the framework: discourses in Australia's national values education policy. *Educational Research Policy and Practice*, 8, 35–57.

- Klem, A. & Connell, J. (2004). Relationships matter: Linking teacher support to student engagement and achievement. *Journal of School Health*, 74(7), 262–273.
- Kleinhenz, E. & Ingvarson, L. (2004). Teacher accountability in Australia: Current policies and practices and their relation to the improvement of teaching and learning. *Research Papers in Education*, 19(1), 31–49.
- Lovatt, T. (2005). The national framework for values education: Implications for teacher research. *New Horizons in Education*, 112, 36-46.
- Lovett, S. (2007) "Teachers of promise": Is teaching their first career choice? *New Zealand Annual Review of Education*, 16, 29-53.
- Lovatt, T. & Toomey, R. (2007) *Values education and quality teaching: The double helix effect*. Sydney: David Barlow Publishing.
- Lovatt, T., Toomey, R., Clement, N., Crotty, R., & Nielsen, T. (Eds.) (2009). Values education, quality teaching and service learning: A troika for effective teaching and teacher education. Terrigal, Australia: David Barlow Publishing.
- Lovett, S. & Cameron, M. (2011) Career pathways: does remaining close to the classroom matter for early career teachers? A study of practice in New Zealand and the USA. *Professional Development in Education*, 37(2), 213-224.
- Mergler, A. (2008). Making the implicit explicit: values and morals in Queensland teacher education. *Australian Journal of Teacher Education*, 33(4), 1-10.
- Mockler, N. (2011). Beyond 'what works': understanding teacher identity as a practical and political tool. *Teachers and Teaching*, 17(5), 517-528.
- Nucci, L., Drill, K., Larson, C. & Browne, C. (2005). Preparing preservice teachers for character education in urban elementary schools. *Journal of Research in Character education*, 3(2), 81-96.
- [O'Meara, J.](#) (2011). Australian teacher education reforms: reinforcing the problem or providing a solution? *Journal of Education for Teaching*, 37(4), 423-431.
- Pelletier, L. & Sharp, E. (2009). Administrative pressures and teachers' interpersonal behaviour in the classroom. *Theory and Research in Education*, 7, 174–183.
- Podgursky, M., Monroe, R., & Watson, D. (2004). The academic quality of public school teachers: An analysis of entry and exit behavior. *Economics of Education Review*, 23(5), 507-518
- [Palard, G.](#) (2013). High school socioeconomic segregation and student attainment. *American Educational Research Journal*, 50, 714-754
- [Revell, L.](#) & [Arthur, J.](#) (2007). [Character education in schools and the education of teachers.](#) *Journal of Moral Education*, 36(1), 79-92.
- Rivkin, S., Hanushek, E. & Kain, J. (2005). Teachers, schools, and academic achievement. *Econometrica*, 2, 417–458.
- Rowe, K. (2003). The Importance of teacher quality As a key determinant of students' experiences and outcomes of schooling. In Masters, G. (ed.) *Building Teacher Quality: What does the research tell us?* Camberwell, Australia: ACER, 15-23.
- Rowe, K. (2004). In good hands? The importance of teacher quality. *Educare News*, 149, 4-14.
- Rowe, F., Stewart, D. & Patterson, C. (2007). Promoting school connectedness through whole school approaches. *Health Education*, 107(6) 524-542.
- Sahlberg, P. (2007). Education policies for raising student learning: the Finnish approach. *Journal of Education Policy*, 22(2), 147-171.
- Smith, E. & Gorard S. (2007). Improving teacher quality: lessons from America's No Child Left Behind. *Cambridge Journal of Education*, 37(2), 191-206.
- Santoro, N. (2011). Good teaching in difficult times: Demoralization in the pursuit of good work. *American Journal of Education*, 118(1), 1-23.
- Sunderman, G. (2010). Evidence of the impact of school reform on systems governance and educational bureaucracies in the United States *Review of Research in Education*, 34, 226-253.

Thornberg, R. (2008). School children's reasoning about school rules. *Research Papers in Education*, 23(1), 37-52.

Tschannen-Moran, M. & Woolfolk Hoy, A. (2007). The differential antecedents of self-efficacy beliefs of novice and experienced teachers. *Teaching and Teacher Education*, 23, 944-956.

Vescio, V., Ross, D. & Adams, A. (2008). A review of research on the impact of professional learning communities on teaching practice and student learning. *Teaching and teacher education*, 24(1), 80-91.

Wayne, A. & Youngs, P. (2003). Teacher characteristics and student achievement gains: A review. *Review of Educational Research*, 73(1), 89-122.

Westcombe-Down, D. (2009). Pedagogical fitness, teacher quality. *Professional Educator*, 8(1), 18-21.

Woolfolk-Hoy, A. & Hoy, W. (2009). An interview about instructional leadership. *Academic Leadership OnLine Journal*, 7(4), 166-179.